

CTR i samarbetet med EARS presenterar
rundabordssamtal på temat

Artificiell intelligens och religion

Fredagen den 1 februari 2019

- Program
- Introduktion till temat
- Samtalets upplägg
- Middagsgästerna
- Mötesplatsen

HUMANISTISKA
OCH TEOLOGISKA
FAKULTETERNA

Program 1 februari

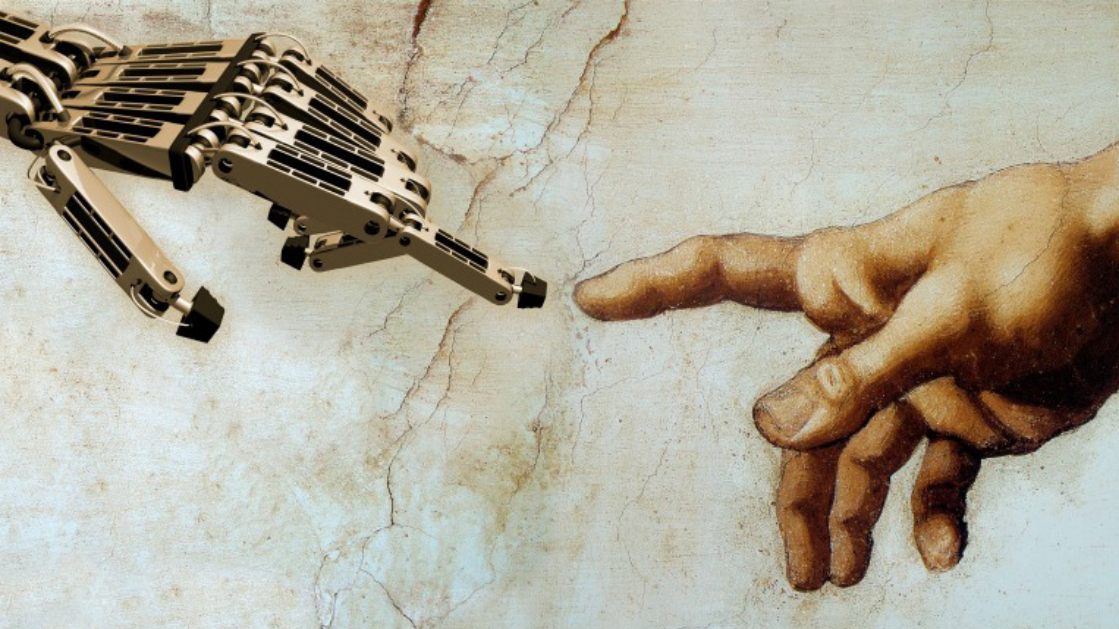
17.00 - 17.15h:	Välkomstord
17.15 - 17.30h:	Introduktion till mötet
17.30 - 20.30h:	Samtal under middag
20.30 - 21.00h:	Avrundning

Introduktion till temat

Centrum för teologi och religionsvetenskap vid Lunds universitet har förmånen att samla till rundabordssamtal några särskilt valda personer med starkt intresse för forskning om artificiell intelligens (AI) och/eller religion. Syftet är att samtala om det sätt som religionsvetare och teologer bäst kan bidra till att möta de utmaningar samhället står inför i spåren av ökad användning av AI.

Det akademiska studiet av religion är ett mångvetenskapligt fält som studerar religiösa föreställningar, religiös praxis och värderingar såväl som religiösa institutioner. I alla dessa avseenden har religionen påverkats avsevärt av den tekniska utvecklingen i vårt samhälle, en utveckling som ofta skedde inom de religiösa institutionernas gemenskaper. Dessa utövade i sin tur viss inverkan på den tekniska utvecklingen. Den första boken som trycktes i vårt land illustrerar denna växelverkan fint. Boken bär titeln *Dialogus creaturarum moralizatus* (Skapelsens sedelärande samtal) och innehåller 122 sedelärande samtal mellan olika fabeldjur, samtal tänkta att hjälpa läsaren att skilja på rätt och fel, på ont och gott. Boken gavs ut av franciskanermunkar från Gråbrödraklostret på Riddarholmen i Stockholm år 1483.

Samspelet mellan religion och den tekniska utvecklingen kan i våra dagar tyckas vara obefintligt och framförallt ouppmärksammat. Ändå är det så att religion och den tekniska utvecklingen har det gemensamt att de växelvis avhandlar frågor om det som är möjligt och frågor om vad som är gott. Båda påverkar livsstil, livsåskådningar och identitet hos miljoner människor. Forskningen av samspelet mellan religion och teknisk utveckling idag är nödvändig och befinner sig inom religionsvetarnas och teologernas ansvar och arbetsområde. Centrum för teologi och religionsvetenskap (CTR) vill uttrycka sin uppskattning och sin tacksamhet över att ni genom detta samtal bidrar till att specificera riktningar för sådan forskning.

Samtalets upplägg

Var och en av deltagarna ombeds att utifrån sina egna specialistområden under 5-10 minuter reflektera över vad de anser är de viktigaste frågorna att studera närmare inom det övergripande temat AI och religion. Här kan sådant som deltagarna redan arbetar med tas upp, liksom sådant som deltagarna ser som angeläget att uppmärksamma specifikt de närmaste åren. De individuella reflektionerna kommer att följas av ett samtal under ledning av moderator. De viktigaste tanketrådarna i både era reflektioner och i samtalet kommer att antecknas av samtalets sekreterare Maria Sturesson som är doktorand i Nya testamentets exegetik vid CTR.

De enskilda reflektionerna liksom de tankar som kommer fram under samtalet kommer inte att publiceras eller citeras i något sammanhang utan godkännande från den berörda samtalsdeltagaren. Snarare kommer anteckningarna att utgöra ett underlag för CTR:s vidare arbete inom temat.

Middagsgästerna

Mats Aldén

är stiftsprost i Lunds stift och Teologie doktor i etik

Mats intresse kretsar kring människosynsfrågor, frågor om det som formar ett gott samhälle samt etiska frågor i vid mening. Som teolog och präst i Svenska kyrkan sätter Mats fokus på trons och teologins betydelse för existentiella frågor, som till exempel teknikens inverkan på människans villkor. Mats leder Nätverket för samtal om naturvetenskap, tro och teologi, samt Lunds stifts arbete med prästfortbildning. Fortbildningsdagar för prästerna i Lunds stift hålls detta år på temat artificiell intelligens.

Hassanain Govani

är handläggare på Myndigheten för stöd till trossamfund och imam i en shiamuslimsk församling i Stockholm

Hassanains akademiska forskning har fokuserat på det historiska samspelet mellan de abrahamitiska tros-traditionerna. Med ett engagemang för att tillgängliggöra shiamuslimska primärtexter på svenska har Hassanain på nära håll följt de landvinningar som gjorts inom fältet datorhjälp översättning. Han har även ett stort intresse för frågor som rör etik i förhållande till samhällsförändringar, samt för relationen mellan tro och naturvetenskap, människa och teknik.

Johanna Gustafsson Lundberg

är docent i teologisk etik och ställföreträdande prefekt vid Centrum för teologi och religionsvetenskap, Lunds universitet

Johannas forskningsintressen kretsar till stor del kring religionens roll i det offentliga rummet såsom kyrkans och teologins roll i ett senmodernt polariserat samhälle. Hon är forskningsledare för projektet *Det ensamma barnet: lärande och värdeförhandlingar i mottagandet av barn på flykt*, ett forskningsprojekt i vilket frågor om ensamkommande barns möten med de svenska institutionerna studeras.

Oliver Li

är doktor i religionsfilosofi, Uppsala universitet

Oliver disputerade i mars 2018 på avhandlingen *Pantheism, Panpsychism and Neuroscience: in Search of an Alternative Metaphysical Framework in Relation to Neuroscience, Consciousness, Free Will and Theistic Belief*. I avhandlingen utforskar Oliver frågor om det mänskliga medvetandet, fri vilja och tro och hans intresseområden är bland annat panenteism och förhållandet mellan religion och naturvetenskap. Intresset för medvetandefilosofi inkluderar även frågor som rör artificiell intelligens och möjligheten av artificiellt medvetande. Tillsammans med en annan religionsfilosof, en jurist och en statsvetare arbetar Oliver med ett forskningsprojekt om konsekvenserna av AI.

Blaženka Scheuer

är universitetslektor i Gamla testamentets exegetik vid Lunds universitet

Blaženka forskar i en disciplin som studerar de gammaltestamentliga texterna som ett uttryck för politiska, kulturella och sociala förändringar i det antika samhället. Hennes nuvarande forskningsprojekt *Bees, Wasps, and Weasels: Zoomorphic Slurs and Delegitimation of Prophetesses in the Babylonian Talmud and the Hebrew Bible* studerar det sätt som de gammaltestamentliga traditionerna omformuleras i de rabbiniska texterna mot bakgrund och inverkan av den hellenistiska populärkulturen. Hennes intresse i AI har dels att göra med textburna traditioners förmåga att ändras och anpassas till nya historiska, sociopolitiska och nu också teknologiska kontexter, och dels med det sätt som antika berättelser om människans tillblivelse och hennes funktion i naturen såväl som i samhället kan belysa samtalet om människolika robotar idag.

Jonas Svensson

är professor i religionsvetenskap med islamologisk inriktning samt viceprefekt vid Institutionen för kulturvetenskaper, Linnéuniversitetet

Jonas forskning under de senaste åren har bland annat handlat om kognitionsvetenskap och dess relevans för det vetenskapliga studiet av religion generellt, och av islam specifikt. Han är medlem av forskningscentret *Concurrences in Colonial and Post-Colonial Studies*. Intresset för AI grundar sig i ett intresse för hur mänskligt religiöst tänkande i vid mening fungerar, hur det en gång uppstått och hur det förändras i olika kontexter.

Johan Tyrberg

är biskop i Lunds stift och har ett stort intresse för frågor som rör samhälle, naturvetenskap och teknik

Biskop Johan ser det som angeläget att säkerställa att anställda i Lunds stift hålls uppdaterade om och deltar i samtalet om AI och dess påverkan på människan och samhället, samt att de reflekterar kontinuerligt över och arbetar med dessa frågor ur ett teologiskt perspektiv. Som biskop verkar Johan för att präster och andra intresserade i stiftets församlingar ska motiveras att delta i samtalet om samhällets utveckling och även i samhällspolitiska sammanhang. Under biskop Johans ledning har Lunds stift initierat och står bakom det Nationella nätverket för samtal om naturvetenskap, tro och teologi som samlas i Lund en gång per termin.

Susanne Wigorts Yngvesson

är professor i etik med systematisk teologi och mänskliga rättigheter vid Enskilda Högskolan i Stockholm

Susannes pågående forskning rör etiska, filosofiska och teologiska aspekter av övervakning, rättighetsorienterade frågor om medieetik och religionsfrihet/samvetsfrihet. Susanne är sedan 2009 ledamot i Rikspolisstyrelsens etiska råd och är en av initiativtagarna till nätverket Surveillance & Religion vid University of St Andrews. Hon är författare till böcker och artiklar om medieetik och samvetsfrihet, senast *Frihet till samvete* (2016) och *Övervakad. Människor, Maskiner och Gud* (2018) där hon låter politik, samhälle och religion samspela för att belysa livet i övervakningsamhället. Susanne är en av initiativtagarna till projektet *Teknoteologi* som riktar särskilt fokus på samspelet mellan teologi, filosofi och AI.

Sara Wrige

är teknologie doktor, präst i Svenska kyrkan och församlingschef för Caroli församling i Borås

Sara disputerade 2001 med en avhandling inom fasta tillståndets teori vid Chalmers tekniska högskola i Göteborg. I den studerade hon elektriska och mekaniska egenskaper i mesoskopiska metalltrådar. Som präst och teolog har hon intresserat sig för mötet mellan teologi och naturvetenskap. Hon har arbetat med ett utbildningsprojekt kring dessa frågor i Lunds och Göteborgs stift. Under många år ansvarade hon för Svenska kyrkans engagemang i vetenskapsfestivalen i Göteborg. Intresset för AI fokuserar behovet och efterfrågan av ett allmänt samtal om teknik och teologi.

Kalle Åström

är professor vid Matematikcentrum, Lunds universitet

Kalles forskning handlar dels om grundforskning inom algebraisk geometri, dels om tillämpad matematisk forskning (maskininlärning, bildanalys, datorseende och matematisk modellering), men även om det sätt på vilket forskningen kommer till nytta i industri och samhälle i stort. Avhandlingen från 1996 vann pris för bästa nordiska avhandling inom maskininlärning och datorseende. Kalle har grundat fyra företag, Neuromatic, Spiideo, Cognimatics och Decuma. Decuma vann EU's "IST grand prize", 2005. Han har varit medredaktör för IEEE tidskrift *Transaction on Pattern Analysis and Machine Intelligence*, och var track chair för International Conference on Pattern Recognition, 2014. Hans arbete med autonoma fordon har fått första pris i Innovation Cup, 1991. Just nu leder han arbetet med ett nätverk för Artificiell Intelligens och Maskininlärning vid Lunds Universitet, AIML@LU.

Mötesplatsen

Samtalet och middagen äger rum i
Gamla biskopshuset, Biskopsgatan 1,
i centrala Lund.

Carl Georg Brunius ritade Gamla biskopshuset som stod färdigt 1842. Brunius ansåg att Sandgatan var den vackraste och rätaste gatan i Lund. Högst upp, som en gatufond, placerade Brunius den imponerande byggnaden, byggd i ädel medeltidsstil. Gamla biskopshuset omfattar ca 1000 kvm våningsyta och var från början tänkt som laboratoriebyggnad åt fysiska, kemiska och zoologiska institutionerna.

1849 genomfördes ett byte mellan universitetet och kyrkan då institutionerna redan efter tre år blivit trångbodda. Under 1950-talets första år hyrde kyrkan tidvis ut huset och i samband med en epidemi fungerade huset som karantän för smittkoppsjuka. Huset tjänade som biskopsbostad fram till 1993 då universitet köpte tillbaka det från kyrkan. Köpet möjliggjordes genom en donation från Knut och Alice Wallenberg.

Ett flertal av de mest betydelsefulla verken i Lunds universitets konstsamling har fått sin permanenta plats i denna vackra miljö. Samlingen består av målningar och skulpturer, teckningar och grafik. Den innehåller verk från 1400-talet fram till våra dagar, med tonvikt på svensk 1800- och 1900-talskonst. Holländskt 1600-talsmåleri är också väl representerat, liksom modern kinesisk konst med klassiska förtecken. Den omfattande samlingen av teckningar och grafik, bestående av omkring 1500 verk, spänner över sex århundraden. I den finns verk av mästare som Martin Schongauer, Albrecht Dürer och Rembrandt van Rijn.

Varmt välkomna till denna plats!

What is EARS?

EARS, the European Academy on Religion and Society, is a European network of Departments and Faculties of Theology and Religious Studies.

Our goal is to make academic knowledge in the domain of religion available and relevant to the society at large.

HUMANISTISKA
OCH TEOLOGISKA
FAKULTETERNA

